

— **Martinovics emléke.** Akkor Európa nyugatán gyulladt ki az égbolt, a Franciaországban rabszolgaságukból felébredt népmilliók fenséges dühe akkor is, mint a forró és feltartóztatlan szélvész szaladt végig egész Európán. Ragyogó szobájukban sápadtan és reszketően szoritották a királyok fejükbe a koronájukat akkor is és a nép megígézve fülelt mindenfelé, apró viskókban, a dühörgő vihar távoli zenéjére. De az orkán elült, a győztes királyok megkönnyebbülten sóhajtottak fel és a nép földreszegzett homlokkal tovább dolgozott. És szenvedett. Megdermedten meredt a holttesteire azoknak, akiknek minden vétküik az volt, hogy elszántan és rajongón élükre állottak azoknak, akik titokban, néhány ezren összeálltak, a köztársaság első mártírjai, hogy földreteperjék a császári bibort. Ezt írta *Martinovics* „Az ember és a polgár káté”-jában: a fő hatalom a nép kezében van, amelynek nemcsak joga van eltörölni a királyságot, hanem tartozik is ezt megcselekedni, ha a maga szentséges jogaival élni akar. A szabadság és egyenlőség társaságát akarta megalakítani, 250.000 embert akart összehozni, hogy akcióba léphessen a királyság ellen, ez a lelkes és nagyszerű szerzetes. Néhány ezren teették le az esküt illuminátusok, reformátorok, szabadkőművesek, a cél még messze, messze volt, mikor feljelentették a társaságot és a vezetőket kivégezték. Az első hősei a köztársasági eszmének a mai napig jeltelen sirookban pihenték boldogtalan álmukat. Közvetlenül a háboru előt találták meg *Martinovics* és társainak sírját, már akkor elhatározta a főváros, hogy disz-sírhelyen fogja elhantolni földi maradványait. De ezt a tervet a háboru kitérésekor el-ejtették. Most azonban dr. *Wildner* városi tanácsos indítványára a kormány felhatalmazta a fővárost egy *Martinovics*-emlék felállítására, amelyet valószínűleg a Vérmezőn fognak fel-állítani, a magyar köztársaság mámoros, tiszta ege alatt.



# Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:	<i>Martinovics emléke</i>		
Cím:	<i>Martinovics emléke</i>		
Forrás:	<i>Ullrich</i>		
(Hely)	<i>Bp</i>	1918. nov. 16.	(Köt. v. fiz.)
(Idő)			(Oldal)
Oszályozás	92		
Tárgy	92		
Hely	<i>Martinovics emléke</i>		
Idő	<i>"1918"</i>		
Személy			